

KAKO POTICATI JEZIČNO-GOVORNI RAZVOJ?

1. PRIČAJTE, PRIČAJTE, PRIČAJTE.

Opisujte ono što vaše dijete radi za vrijeme dok ono to radi: „Ti se smiješiš.“ Pričajte o tome kako se ono vjerojatno osjeća: „Sretna si jer imaš svoju omiljenu igračku.“ Imenujte ljude: „Pogledaj, to je tvoja sestra.“ i svakodnevne predmete: „bočica, sok, krevet, pelena“.

Spomenite značajke predmeta: „Ova lopta je crvene boje i velika je. To je velika crvena lopta.“

Govorite o zvukovima oko vas i oponašajte ih: mijaukanje mačke, lavež psa, truba automobila i slično.

Pjevajte pjesmice i recitirajte stihove za djecu koji se rimuju.

2. SLUŠAJTE, SLUŠAJTE, SLUŠAJTE.

U razgovoru uvijek sudjeluju dvije strane. Dopustite djetetu da vodi razgovor, a vi ga pratite i govorite o stvarima koje dijete unosi u razgovor. Dajte mu priliku da imenuje stvari: „Ti si žedan. Želiš piti. Što želiš?“

Malom će djetetu trebati primjer: „Imamo sok od naranče. Mmm, sok od naranče je jako ukusan.“

Malo starijem djetetu treba ponuditi izbor: „Želiš li sok ili mlijeko?“

Malo dijete može reći samo dio rečenice, poput „hoće kamion“. Možete proširiti ono što je dijete reklo i odgovoriti: „U redu, želiš veliki kamion“ ili „Evo, ovdje je veliki žuti kamion. On se vozi po cesti. Vruuum!“

3. ČITAJTE, ČITAJTE, ČITAJTE.

S čitanjem započnite vrlo rano, bez obzira na to što je vaše dijete možda još premalo da bi razumjelo ono što govorite. To djeci pomaže da nauče kako je čitanje zabavno. U početku dopustite djetetu da istražuje slikovnice kako ono to želi. Potičite dijete da imenuje slike: „Što je ovo?“, „Što misliš da će se sada dogoditi?“, „Pogledaj, zečič je pojeo mrkve.“

4. ISTRAŽUJTE, ISTRAŽUJTE, ISTRAŽUJETE.

Posjećujte različita mjesta – trgovine, benzinske pumpe, parkove, knjižnice... O svemu tome pričajte. Pitajte dijete što vidi, što mu je bilo najdraže i zašto i slično.

5. ČINITE, ČINITE, ČINITE.

Dopustite djetetu da pomaže u obavljanju stvari, primjerice: „Moramo se obući. Idi i uzmi svoje nove tenisice.“

Dopustite djetetu da vam pomogne nešto učiniti i govorite o tome što radite: „Idemo oprati suđe. Evo, uzet ću spužvicu. Sad ću na nju staviti deterdžent. Deterdžent je na spužvici. Možeš li pustiti vodu?“

Obroci i kupanje pružaju velike mogućnosti za zajednički razgovor.

VAŽNO

1. Pričanje je nešto posebno i zabavno.
2. Nagradite djetetova nastojanja da govori. Ne opominjite ga zbog gramatičkih pogrešaka. Samo ponovite rečenicu koju je dijete izgovorilo na gramatički pravilan način.
3. Kad govorite i slušate, koristite i druge prirodne znakove. Izrazi lica, geste i govor tijela priopćavaju nam puno toga.
4. Glavne ideje ponavljajte često i na različite načine.
5. Koristite govor u svim situacijama, ne samo u konverzaciji. Komentirajte stvari i pojave oko sebe.

Helena Glumac, mag. logoped